

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznani (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 223.

✓ Ljubljani, v četrtek 1. oktobra 1891.

Letnik XIX.

Vabilo na naročbo.

S 1. oktobrom pričela se je nova naročba na

„SLOVENCA“,

h kateri najuljudneje vabi

upravnništvo.

Naročnina razvidi se na glavni lista, a na naročnike, ki se oglašajo, pa ne določijo naročnine, se ne ozira.

Cesar v Pragi.

Praga, dne 29. septembra.

Četrti dan že v Pragi stoluje kraljevski dvor, in vsak dan se ponavljajo prekrasni prizori navdušenja, koje je posvetilo jutro sobotnega dne; praški ljud je tako srečen, da vidi kralja svojega nekoliko krat na dan. Občinstvo vestno čita vsopred, kam se bode o tej in tej uri pripeljal cesar, in dobro poznajoč njega točnost, ga vselej v tesnem špalirju pričakuje na dotičnem mestu. Oba praznika — nedeljo in ponedeljek — je bilo občinstvo noč in dan povsem na hodnikih prekrasno okrašenih glavnih ulic. Osobito v nedeljo popoldne je bilo gibanje po praških ulicah nepopisno. Vsi, ki niso imeli prilike videti vladarja v soboto zjutraj, hiteli so, da ga vidijo, ko se bode peljal v Staro mesto.

Navdušenje je stalo vedno na najvišji stopinji, in v izložbi, kjer je bil malo pred cesarjevim prihodom dovršen drugi milijon prebivalcev, delalo si je pot to navdušenje, kar je mōči samo stotisočerni množici. Včerajšnji praznik deželnega zavetnika in varuha češkega naroda in svetovaelavske krone pričel se je s slovesno sv. mašo v hramu sv. Vida,

kateri je cesar klečé prisustvoval. Sv. Vaelav prinesel je letos mestoma Žižkovu in Karlinu prelep dar kraljevskega poséta. Včerajšnji dan je bil gledé na vreme srečnejši, nego nedelja, in občinstva je kar mrgolelo po ulicah, ter pozdravljalo z ginjeno radostjo. Dan je bil pa završen z najsijajnejšim večerom izmed vseh dnij cesarjevega bivanja. Praga je bila krasna, tako, kakor to more le mesto naše vsled svoje dražestne lege.

Najvažnejša gledé na politiško stran je bila te dni avdijenca starost okrajnih zastopništev na praškem gradu. Vladar je tu znova — kakor prej ta dan v industrijski palači v izložbi — poudarjal potrebo miru v blagor ljubljene kraljestva. Želja vladarjeva po miru v deželi je tudi želja češkega naroda od pamtiveka. Da bi v tem oziru vladarjev posét prinesel blagoslov in mir deželi in obema narodoma na Češkem!

In med tem, ko so cesarja tako slavnostno vsprejeli v Pragi, pripravljala in dičila se je izložba, da se obleče v najkrasnejše krilo ob cesarjevem prihodu. V soboto popoldne ob polu dveh, kakor sem omenil v poslednjem dopisu, obiskal je cesar jubilejsko izložbo prvikrat, spremljan od nadvojvode Ferdinanda d' Este.

Popoldansko vreme je bilo prekrasno, in cesar se je tu stoprav mogel uveriti o dekoraciji mesta — v solnčnem lesku. V trenutju, ko se je pripeljal cesar na razstavišče, zabučé fanfare z glavnega portala, in cesar stopi iz ekvipaže pred vhodom v srednji oddelek industrijske palače.

Ta oddelek je bil neobičajno sijajen in slavnosten. Kraljevski paviljon je bil dragoceno prirejen in krog njega se je vse zbiralo, kar se v Pragi in v češki deželi odlikuje po rodu, umu, premoženju ali družih svojstvih; tu so bili naši cerkveni knezi s kardinalom Schönbornom, prelati in cerkveni dostojanstveniki, skoro vse češko plemstvo, zastopniki mesta Prage in predmestij, deželnih in cesarskih

uradov itd., z jedno besedo, na tem primerno malem prostoru je bilo zbrano vse, v čemer dežela češka imponuje takó zgodovinski, kulturno in gmotno.

V tem trenutju oglašé se velikanske orglje v zvōkih cesarske pesmi, nebrojni ljud tisočero zaori navdušeno „slava!“, v katero se se slabo oglašali posamični „hoch“-klici, in cesar koraka v kraljevski paviljon. Ogovoril ga je grof Kinský češki, cesar zahvali najprej nemški, a potem češki. Cesarjev govor spremljali so navdušeni „slava“-klici, orglje pa zaigrajo ginljivi staročeški koral „Sveti Vaelav!“ Vladar na to zapusti paviljon ter nagovori grofa Kinskega, maršala kneza Lobkovica, dr. Riegra in Zeithamra. Potem gre zopet v paviljon in se podpiše v spomensko knjigo (nemški: Franz Joseph). Na to je sledil cesarjev odhod po izložbi.

Ker na tem pičlem prostoru ne morem ponavljati, kaj je cesar govoril s posamičnimi izložniki, bodi omenjeno, da je bilo vedno slišati: Jako lepo, to me veseli itd. Za red v izložbi skrbeli so „Sokoli“.

Zvečer je obiskal prvikrat češko „Narodno gledišče“. Razgovarjal se je s členi glediškega odbora samo češki. V kraljevski loži mu odbor vroči vsopred, vezan v dragocenih platnicah od bele kože s cesarskim monogramom, nad njim češka krona, zgorej in zdolej češki lev. „Slava“-klicev ni bilo ni konca ni kraja. Na to je sledilo prvo dejanje Dvořakove opere „Jakobin“; cesar je pohvalil orkester in pevski zbor, zlasti soliste. Gledišče je bilo v pravem lesku, s kratka — bila je slavnostna predstava.

V nedeljo zvečer je bila zopet dvorna gostija, na katero sta bila povabljeni dr. Rieger in — dr. Schmeykal, vodja Nemcev na Češkem. Ob 8. uri zvečer se je cesar v drugo peljal v čarobno razsveljeno izložbo, da si ogleda sloveč Křižíkov pestrobarveni vodomét (Fontaine lumineuse). Urnebesni klici iz stotisočernih grl „slava cisaři!“ vsprejeli so

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

„Potem se Vam zahvaljujem, ne grem.“

„Tu ostanete, ne greste v tako dobro službo!“ jezi se strežnica in vstane z naslonjača; „no, potem ste v istini brezumna!“

„Obljubila sem, da ne bodem brateca in sestre nikdar zapustila,“ odvrne Zalika.

„Prav imate, draga moja,“ pravi gospa in potegne strežnico za obleko nazaj; „to je častno od vas in kaže, da imate dobro srce; prepričana sem, da vas prečastiti vikarij glengariffski ni prehvalil, ko vas je priporočal omenjenej gospej.“

„Prečastiti vikarij —“

„Kako drugače bi bila jez tu? Obžalujem le, da o otrocih ni ničesa rekli; drugače bi bila sva-kinja, — ki me je pooblastila, — vse potrebno o tej zadevi ukrenila. Jaz sevéda ne smem svojevoljno ravnati. A na tak način vam bo mogoče zanje skrbeti, n. pr. poslati ja v šolo v Glengariff, lahko si boste toliko od svoje plače prihranili, ker, — pozabila sem vam povedati, da boste imeli razven hrane in stanovanja tudi deset funtov šterlingov na leto.“

„Deset funtov šterlingov?“ začudi se ubogo dekle.

„Tudi dvanajst drugo leto, ako bode svakinja z vami zadovoljna.“

„Ali bi jej mogli pisati?“ vpraša Zalika osrečena po prijaznosti tuje gospe.

„To je nemogoče, ljuba moja! Še danes se moram vrniti in pripeljati seboj vas ali pa katero drugo. Preudarite stvar! Še jeden opravek imam, v jedni uri se vrnem. Ne zamudite lepe priložnosti, ki se vam ponuja, da z otrokoma pridete iz workhouse-a.“

Ko se je Zalika vrnila v bolniško sobo, podrl bi jo bil skoro izprijeni zrak v njej. Komaj je dospela k postelji; pokleknila je kraj nje in jela moliti.

Čez jedno uro so jo klicali zopet v stransko sobo.

„Kako ste se odločila?“ vpraša gospa Marder.

„Šla bom z vami,“ tresočim glasom odgovori sirota.

„Slutila sem, da se boste tako odločili, zato sem vam prinesla boljše obleke; tudi imate še časa dovolj, da pojedete malo juhe.“

„Od otrok bi se rada še poslovila,“ dé Zalika.

„Prosila bom dovoljenja; ako ga ne dobim, ne bode moja krivda.“

„Bog vam povrni!“

Z nekakim čudnim smehljanjem odstrani se tujka iz sobe.

Zalika se je preoblekla; na mizi je že duhtela gorka juha. Vrata se odpró in otroka vstopita. Ko zagledata Zaliko v črnej obleki, snežno-belim ovratnikom, začudena, plaha obstojita pri durih.

„Mihál, Anica, srčka moja!“ vsklikne Zalika in jima hiti naproti.

„Pojta, otroka!“ dé gospa ter ju rine naprej.

„Uboga moja otroka, kako sta blede in suha!“ zakliče Zalika ter ju objema.

„Kako si lepa!“ dé Anica, ter stopi nazaj, da bi si jo bolj ogledala.

„In jésti ti tudi dadó?“ pravi Mihál in željno vpré očesci v skledo in beli kruh.

„Da, srček moj, ta prijazna gospa mi je vsa dala; peljala me bo tudi v Glengariff — in —“

„Oj, jaz grem tudi s teboj, jaz tudi!“ vpijeta otroka in se okleneta Zalike.

Da bi ju potolažili, dali sta jima juhe in kruha.

Ko ju je Zalika zadnjič objela, odposlali sta ju nazaj z mnogovrstnimi obljubami.

Nato se je Zalika podala s tujko v zapisovalno sobo.

„Ali znate čitati in pisati?“ vpraša jo uradnik.

„Da, gospod!“

cesarja, ki je bil ves zamaknjem in očaran od žarkov čarobnega vodometa. Ko pa v tem trenutju na cesarjevo željo vojaška godba zaigra: „Kde domov mu?“ nastalo je novo rajanje, novo navdušenje na vseh straneh. Bila je ura ravno 9., ko je cesar zapustil — burno pozdravljen, izložbo. Vse se je vršilo dostojno in slavnostno, bilo je nad 80.000 ljudi prisotnih, za red so zopet izborno skrbeli naši „Sokoli“, kateri so v izložbi korakali kot četa pred cesarjevo kočijo.

Odkritje spomenika dr. Ljudevitu Gaju v Krapini.

Zagreb, 28. septembra.

(Konec.)

Tako pridejo na svetlo Novine „Horvatzke“ z literarno tedensko prilogo „Danica Horvatzka Slavonka y Dalmatinzka“. S početka je počasi trebil zmešnjavo v pravopisu, tudi je sam pisal celó v kajkavskem narečju, ne iz prepričanja, nego radi modre previdnosti, da ne odbije od sebe duhovenstva, ki se je bilo popolnoma poprijelo kajkavščine v cerkvi in šoli. Vendar to ni dolgo trajalo. Že v 48. številki „Danice“ objavi Gaj oni znamenit oglas, po katerem je bila za vselej uvedena njegova enotna pisava, a za književni jezik bilo odobreno južno hrvatsko narečje. Leta 1835 je prenehala kajkavščina kot književno narečje ter bila uvedena enotna pisava.

Ta novotarija seveda ni bila vsem Jugoslovonom všeč, saj je, žali Bog, nam Slovanom nesloga že tako prirojena. In da se ne bi radi imena narodnega prepirali, mislil je Ljudevit Gaj, da bode najbolje, ako poprimejo vsi južni Slovani neutralno ime Ilirci, po starodavnem narodu teh krajev. V tem se je Gaj, ki je bil sicer tako bistroumen, vendar-le prevaril. S tem predlogom je starodavnemu imenu hrvatskemu le škodil, da celo omalovalil ga je za nekaj časa. Današnji naraščaj mu te zmote ne more oprostiti, saj je vsakemu dobro znano, kako se Srbi še dandanes naproti Hrvatom ravno radi imena sovražno ponašajo, češ, da so Hrvati vzeli le njihov jezik za svoj in da ne obstoji hrvatska literatura. Da celó hrvatsko zgodovino zanikavajo. To so posledice popustljivosti Gajeve radi sloge, kar je bilo pa takrat velika politična hiba.

Ves ilirski pokret je bil bolj literarne narave, nego politične, vendar pa je probudil, kakor vsak kulturni razvitek, konečno tudi narodni ponos in odločnejšo zavest o hrvatskem pravu. Posebno pa vplivala na narodno probujenje hrvatska pesem, ki se je takrat oduševljeno gojila vseh slojih prebivalstva ter ga spodbujala v hudih skušnjah kasnejših časov na velike žrtve. Ilirskemu pokretu je bilo središče v Zagrebu, kjer je bilo največ privržencev nove ideje, zatorej je pa tudi Zagreb od tega časa kulturno središče ne samo Hrvatske, nego tudi ostalih južnih Slavenov. To dobro vé današnji rod, zatorej pa tudi tako proslavlja Gaja.

Gaj ni bil niti bistroumen državnik, niti znamenit pisatelj, pač pa odločen in moder organizator.

„Tedad zapišite to-le: Vsled lastne prošnje in po svoji prosti volji ostavljam „workhouse“ v Balisnaloe in odhajam v —“

„Killarny,“ pristavi tujka.

Ko je Zalika to spisala in se podpisala, dé jej uradnik: „Zdaj smete odpotovati!“

Pred hišo ju je čakal voz, v katerem sta se odpeljali na kolodvor. Pol ure pozneje drdral je vlak po neizmerni ravnini; v megli je ostal Dublin.

Bila je temna noč, ko sta dospeli v Killarny. Stopili sta k točilnici, dobili čaja in kruha s surovim maslom, potem pa séli v odprt voz, ki ju je odpeljal. V treh četrtih ure dospeli so k durmi vrtne ograje, ki so se jima same odprle.

„Ali je tukaj?“ vpraša boječe Zalika.

„Da, ljuba moja, domá smo!“

„Ali ni to hiša lorda Pilfererja?“ vpraša ostrášena sirota.

„Rosescastle je res prav blizu na onem griču, na nasprotni strani.“

„In tu stanuje gospa Murfington, vaša sva-kinja?“

„Da, ljuba moja! Samo mislim, da jo nočoj ne boste videla; boleha je in pozno je tudi že. A nič ne skrbite, tu sem, kakor domá, vas bodem že jaz kam peljala.“

Temu ni bilo ugovarjati.

(Dalje slédi.)

Njegovim delovanjem se je Hrvatska preporodila, in to njegovo delo je bilo na tako čvrstem temelju postavljeno, da ga ni mogel sam kasneje omajati. Vendar pa bi bil Gaj za Hrvatsko ravno tako znamenit, da je kmalu za tem odstopil, ko je svojo idejo v probujenju narodnem izvel, kajti to je ravno njegova zasluga, radi katere mu sedanji rod postavlja spomenik, pozabivši pri tem kasnejše njegove pogrške, kar je čisto pravično.

Vsi zagrebški listi so prinesli v soboto slavnosti primerne članke, a leposlovni „Vienac“ je ves posvečen spominu slavnega pokojnika. V nedeljo pa se je zbralo mnogo odličnega občinstva iz vse Hrvatske posebno iz Zagreba, da prisustvuje svečanemu odkritju spomenika v prijaznej Krapini.

Ves trg je bil krasno ozaljšán z mlaji, slavlóki in zastavami. Na predvečer znamenite svečanosti je bila lepa razsvetljava v samem trgu in po okolici, kjer je bilo zažgano jako mnogo kresov. Vsa okolica je bila videti v ognjenem plamenu, a krapinska godba in mitrovaški tamburaši so razveseljevali mnogobrojno zbrano občinstvo.

V nedeljo zjutraj zgodaj je oznanjevalo streljanje topičev, da je napočil znamenit dan za Krapino. Od vseh strani se je zbralo domačega občinstva, a okoli 9. ure se pripelje z vlakom do 150 gostov iz Zagreba. Sprejem je bil prav ganljiv. Od društev so bila pevska zastopana sledeča: „Kolo“ in „Sloga“ iz Zagreba, „Jeka“ iz Samobora, „Lira“ iz Varaždina, „Zora“ iz Karlovca. Razven tega so bili iz Zagreba vseučilišni dijaki in biciklisti.

Ko se gosti okrepčajo, gredo vsi v župno cerkev, kjer je bral mestni župnik Sartori svečano sv. mašo, pri kateri je pela zagrebška „Sloga“. Po službi božji gre občinstvo na trg pred spomenik. Spredaj je bilo pripravljeno vzvišeno mesto za odlične goste in še za živečo rodbino Gajevo. Z ene strani je bila postavljena godba 53. pešpolka, z druge pa so se zvrstila razna pevska društva. Po nagovoru predsednika odbora za odkritje tega spomenika, razjasni v lepem govoru župnik Jakovina zasluge Gajeve, a potem odkrije spomenik podžupan Strbac. „Slava Gaju“ zadoni po trgu od mnogobrojnega občinstva, ko je palo zagrinjalo raz spomenik, pevska društva pa zapojó krasno pesem „Živila Hrvatska“. Po tem se je predalo predsedniku odborovemu mnogo krasnih vencev, med njimi dva srebrna in sicer od pevskega društva „Sloga“ in od mesta Zagreba, da se ž njimi nakiti spomenik, a poslednja dva shrani mestno starešinstvo.

Ob dveh popoldne je bil svečani banket, pri katerem je prisustvovalo 120 oseb. Prva napitnica je bila nazdravljena od podžupana Strbca kralju, a druge vse so bile domoljubnega značaja. Znamenit je bil predlog g. Folnegovića, da se začnó zbirati prinosi za spomenik Fr. Gunduliću v Zagrebu, kar je društvo oduševljeno odobrilo ter precejšnjo svoto podpisalo. Odboru je prispelo mnogo brzojavnih in pismenih pozdravov, ki so se na banketu prečitali.

Tako je minul krasen in znamenit dan ne samo za Krapino, nego za vso Hrvatsko. Hvaležni narod se je spomnil enega svojih največjih sinov ter storil tudi svojo dolžnost. Ideja Gajeve je prešinila ves narod hrvatski ter ni zdaj nobene bojazni več, da je ne bi tudi v istini do kraja izvel v kljub vsem zaprekam, ki jih sovražniki postavljajo od vseh strani. „Naprej zastava Slave!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. oktobra.

Notranje dežele.

Cesar na Češkem. Cesar se je proti praškemu županu tudi izjavil, da obsoja Husove agitacije. „Narodne Liste“ je to jako neprijetno dirnilo in tožijo, da je cesar slabo poučen o češkem narodu. Seveda Mladočehom gotovo ne ugaja, če se obsojajo agitacije za Husov spomenik, ker je to njih delo. Sedaj pa tudi lahko spoznajo, da nemajo računati, da bi se v višjih krogih kdaj dosti nánje ozirali. — V Liberco cesarja bajé ne bode spremil noben minister. Cesarjevemu potovanju v Liberco menda nočejo dati prevelikega političnega pomena.

Mladočehi. „Kuryer Poznanski“ piše, da so se popolnoma motili tisti, ki so mislili, da bodo Mladočehi resna stranka, ko so si pridobili vse mandate. Mladočehi so podobni rodbini glumačev in vrvoplescev v opereti „Princessin von Trapezunt“. Ta rodbina je dobila veliko srečko in hotela je potem živeti po aristokratski. Ali sedaj je oče, sedaj mati ali hči pozabila dolžnosti boljše rodbine in jela kozolce preobračati, skakati čez mize in stole itd.

Mladočehi se kot politični glumači tudi ne morejo odvaditi radikalnih kozolcev, če tudi bi bili radi resna stranka. „Przeglad“ pa piše, da je vedno jasneje, da je mej Mladočehi veliko nasprotje. Drži jih vkupe jedino sovraštvo do Staročehov, katere bi radi izrinili še iz deželnega zbora.

Šlezija. „Gazeta Narodova“ pozivlje poljske plemenitaše, da bi jeli kupovati veleposestva v Šleziji. S tem bi okrepili stališče Poljakov v tej deželi. Nasvêt bi bil dober, ali je težko izvedljiv. O svojem času se je tudi govorilo da bi avstrijski Poljaki kupovali posestva na Poznanjskem, da Nemcem ne pridejo v roke. Iz vsega tega pa ni bilo nič, ker je primanjkovalo denarja. Poljski plemenitaši so že preveč zadolženi, da bi imeli denar za take stvari.

Tehniške čete. Izdala se je cesarska naredba, da se tudi ženijske čete morajo vaditi v napravi mostov, in dobile bodo torej gradivo za mostove. To je bilo potrebno zaradi tega, ker je v naši državi premalo pionêrjev. To je prvi korak za združenje pionêrskih in ženijskih čet. V drugih državah tehniške čete niso ločene. V Franciji so samo ženijski, v Nemčiji samo pionêrji. Tudi so v teh deželah vse tehniške čete pod jednotnim vodstvom. V Avstriji so pa pionêrji in železniški polk podrejeni generalnemu štabu, ženijski pa ženijskemu nadzorstvu. Prememba v tem oziru bi bila potrebna v interesu tehniške službe, pa tudi v finančnem interesu. Vojaški krogi sami spoznavajo, da sedanja vredba ni več sedanjemu času primerna in polagoma se bodo stvari bolje vravnale.

Vnanje države.

Turčija. Turčija hoče z vso odločnostjo preganjati roparje, da vevlasti ne bodo imele povoda pritoževati se. S sultanovim ukazom je zaukazano, da se pobere vse vojaške puške, ki so v rokah privatnih oseb. Za policijske agente v pokrajinah volijo naj se samo ljudje, ki so na glasu kot poštenjaki. Če civilna oblastva ne bodo kos roparjem, morajo takoj pomagati vojak. Tuji roparji in vlačugarji se bodo iztirali. Domačine, ki so sumljivi roparstva, bodo prisilili, da vložé kavejjo, katero bodo izgubili, ko bi se izvedelo, da še ropajo. Seljaki so dolžni naznaniti roparje, ko se prikažejo. Če jih ne naznanijo, plača občina veliko kazen. V Carigradu bode posebni državni svet pazil, da se bodo te naredbe vestno izpolnjevale. Na papirju so te naredbe prav lepe, ali v dejanju se pa najbrž ne bodo izvajale. Tudi Turki roparjem ne morejo priti do živega, dokler jih na skrivnem podpirajo Grki.

Srednja Azija. Po nekaterih poročilih so Rusi že zaseli Mali Pamir v Srednji Aziji, po drugih ga hočejo še-le zasesti. Mali Pamir je nerodovitna visoka planjava, ki je pa velike strategične važnosti. Nahaja se mej Rusijo, Kitajem, angleškimi deželami v Aziji in Afganistanom. Če si Rusi prisvojó to deželo, postanejo mejaši angleško-indijske države. Rusi tem lažje prodirajo v Azijo dalje, ker meje v teh krajih neso prav določene. Gorčakov in Clarendon sta bila sklenila o svojem času pogodbo zastran meje ruskega in angleškega vpliva. Ta pogodba pa dosti ne koristi, ker so novejšje preiskave pokazale, da so tamošnje zemljepisne razmere vse drugačne, nego sta si jih mislila omenjena moža. Tista pogodba sedaj prav za prav še povekšuje zmešnjave, ker se nikdo v njej prav ne spozna.

Izvirni dopisi.

Iz Kobaridskega, dné 27. septembra. Prav redki so, ki bi dočakali petdesetnico svojega mašništva. Posebno naša nadvladikovina ni preveč bogata v tem oziru, le majhno število zlatomašnikov more svojih imenovati. Srečen, resnično presrečen kraj, ki ima zlatomašnika v svoji sredi. In tak kraj je skozi in skozi narodni trg, prekrasen Kobarid. Veleč. g. dekan Andrej Jekše, vitez Franc Jožefovega reda, je praznoval kvaterno nedeljo svojo zlato mašo v navzočnosti treh p. n. gospodov dekanov, preč. g. dr. Antona Gregorčiča, našega pesnika Simona Gregorčiča in nad 20 župnikov in drugih duhovnikov. S svojo navzočnostjo počastil je zlatomašnika tudi preblagorodni tolminski c. kr. okr. glavar gospod grof Miroslav Marenzi s tremi drugimi c. kr. drž. uradniki.

Kobarid se je pa tudi ta dan pokazal v vsej svojej divnej krasoti. Že tri dni poprej vabil je v jutro in na večer z mogočnim streljanjem ter oznanjeval daleč na okolo in klical sosede k posebno redkej svečanosti. V predvečer zlate maše napravili so vrli tržani svojemu „očetu“ — kakor zlatomašnika sploh imenujejo — bakljado. Ves trg bil je krasno razsvetljen, vse je bilo na nogah, da smem reči, tako veličastnega spreveda po trgu v Kobaridu ni še bilo. A kaj je nam še le nedeljno jutro prineslo. Pri najlepšem vremenu dohajati je začelo ljudstvo že koj po 8. uri v trg, v narodnih zastavah ves ozaljšán, in bolj ko se je bližala 10. ura, toliko gostejše trume vernega ljudstva so dohajale. Došlo je na tisoče pobožnega slovenskega ljudstva.

V cerkvi občudovali smo milodoneči glas zlatomašnika, ki je tudi sam imel kratek pa ginja govora ter nam med drugim povedal, da je služboval tri leta na Krasu kot kapelan, štiri leta v enaki službi v Cerknem, dvanaest let kot šebreljski župnik in 31 let v Kobaridu. Za časa njegovega 31letnega službovanja bilo je tukaj 449 porok, 2185 bilo je krščenih, umrlo jih je pa v tem času 1869, med temi 830 otrok pred 7 letom, ponesrečilo se jih je pa 19 in žalibog, tem devetnajsterim pridružil se je še tisto noč neki Kobaridec, ki se je, vračajoč iz Srpence, v kobaridskih nevarnih klancih na državni cesti ubil. Večna mu luč!

Kaj hočem pa reči o petju bodisi pri sv. maši, bodisi pri večerni veselici? Bilo je krasno! Pa saj si tam drugačega petja misliti ne moremo, kjer vodi petje po vsej Sloveniji dobro znani skladatelj, gosp. učitelj Volarič in kjer poje prvi tenor naš slavec, preč. gospod Janez Kurinčič, vrli srpeniški vikar. Slava jima!

Pri obedu — na tolminskem pravimo „pogrnjene“ — vršile so se navadne napitnice na svetega Očeta, prevzvišenega knezo-nadškofa, presvetlega cesarja, zlatomašnika (tudi v vezani besedi) in druge odlične osebe. Pri večerni veselici na Žganovem vrtu nam je čas le prehitro minil. Tako petje bi rad ure in ure poslušal. Zlatomašniku, ki je prejel mnogo telegrafskih in pismenih čestitek, kličem tudi jaz: „Bog Vas živi še mnogaja leta!“

Iz Prage, dné 28. septembra. (Cesarjev prihod in vsprejem.) Najiskrenejša želja češkega naroda, kralja in cesarja pozdraviti in vsprejeti na lastnih svojih tleh, v ozidju stolnega mesta tega kraljestva v dóbi deželne jubilejske izložbe — postala je istina. Nj. Veličanstvo cesar in kralj stoluje od minole sobote na veličajnem gradu čeških kraljev, biva sredi svojega vsikdar zvestega in udanega naroda! Kako radostni in spomenski je ta dogodjaj, to opisati ni móči; približni obraz tega vtisa je ono velikansko, frenetično valovje navdušenosti, koje diha ne samo mesto, temveč i vse kraljestvo, nepopisni obraz, kojega so bile svedok praške ulice v jutro cesarjevega prihoda.

Praga je bila v soboto že ob petih vsa na nogah; nepregledne, ogromne tolpe ljudstva valile so se po ulicah, kajti vsak je hotel videti milega vladarja, pozdraviti ga radostno in spoštljivo. Ta šum in čilo gibanje prerušavale so društvene godbe, ki so od vseh strani prihajale na odkazana mesta. Dolgo pred cesarjevim prihodom bil je sestavljen špalir od kolodvora do kraljevskega gradu. Bil je to nepopisni obraz, kojega so ozarjali prvi žarki jutranjega solnca, prodirajočega skozi gosto meglo.

Iz Prage so se cesarjevega prihoda vdeležila skoro vsa društva s svojimi zastavami. Mati čeških mest pokazala je sijajni vzgled udanosti in ljubezni svoje do presvetlega vladarja. Ob 6. uri stala so vsa društva in korporacije na svojih mestih, kmalu na to so drdrale nepregledne vrste elegantnih ekipaž in fijakarjev proti državnemu kolodvoru. Bili so to vojaški dostojanstveniki, predstojniki uradov, mestno starejšinstvo, odposlanstva okrajnih in občinskih zastopništev, člani izvrševalnega izložbenega odbora itd. Uradništvo je bilo povsem v uniformah.

Ob polu 7. uri stal je ves špalir sestavljen ko zid. Bil je to presenetljiv pogled. Tisoče in tisoče praškega stanovništva, ogromna množica vnanjih stala je v ozadju hodnikov in v postranskih ulicah. Kakor drevesa v gozdu, tako so štrlele ponosne zastave raznih društev nad glavami tisočeri, in jesenski vetrič je v meglenem jutru poigraval s temi brezštevilnimi zastavami, vihrajočimi raz poslopja. Visoki drogi in mlaji s smerečjimi venci in guirlandami obrobjali so s svojim zelenjem ta pestri obraz. Ni je bile gotovo rodovine v Pragi, da bi se ne bil kdo udeležil tega slavlja in videl vzvišenega vladarja. Vsa okna po ulicah, koder se je vozil cesar, bila so natlačena, večinoma z damami.

Ko ura odbije sedem na mestnih stolpih in v zvonikih, oglašé se na malostranskih bastijonih topovi, oznanjujoč prihod kralja in cesarja. Napetost in hrepenjenje, pozdraviti cesarja, priklopelo je do vrhunca. Hkrati potihne šum, tisoč in tisoč očí je uprtih v smér, od koder ima priti Nj. Veličanstvo. In ko se je cesar in kralj peljal od kolodvora do grada, kipela so mu naproti navdušena sreča, in veseli pozdravi lik vihar pretresali so slavnostno vzdušje. Med urnebesne klice „Slava!“ in „Necht' žije náš král!“ udarjal je brenkot zvonov, pozdravlja vladarja. Nj. Veličanstvo, na čegar očetovskem

obličju se je pojavljala globoka ginjenost ob impozantnem proslavljanju češkega naroda, je prijazno odzdravljajal na vse strani. Kdor je prisostvoval tem veličajnim trenotjem, živ dan ne bode zabil tega jutra. Pomen deželne jubilejske izložbe dospel je z dnem prihoda najvišjega pokrovitelja, s katerim je tesno spojen tudi stoletni spomin češkega kronanja cesarja in kralja Leopolda II., do svojega vrhunca, in to v predvečer zavetnika dežele in naroda češkega, sv. Vavrlava, čegar zapuščina, češki materni jezik in krona, je na veke vekov sveta češkemu ljudstvu.

Z mestnih stolpov in onih na Karlovem mostu razlegale so se fanfare heroldov v pozdrav cesarju. Vožnja po mestu bila je v istini kraljevska, triumfalna, koje je slavil vladar naš na grad čeških kraljev. Špalir, kojega so tvorila društva in občinstvo, bil je impozanten, — takega ni še videla doslej Praga!

Na kraljevskem gradu — na Gradčanah — pripeljal se je ob 7. uri pred koridor kardinal knezo-nadškof grof Schönborn v rdečem slavnostnem ornatu. Vse jermenje in vprega konjska bila je okrašena z rdečimi trakovi. Ko udari pol osmih, stopi kardinal grof Schönborn iz kraljevske preddvorane na hodišče, zajedno z njim nadvojvoda Ferdinand Este in najvišji dvorni mojster grof Hohenlohe. Takoj na to se pripelje pred grad starosta Prage, dr. Henr. Šolc, za njim namestnik češkega kraljestva, grof Fr. Thun. Za namestnikovo ekipažo jašilo je pol eskadrone meščanskega konjeniškega zbora. Za škadrono se pripelje v polnem diru dvorna ekipaža, v koji je sedel cesar in kralj Fran Josip I., njemu na levo generalni pribočnik grof Paar. Ves grad je pretresalo gromovito in neprestano klicanje: „Slava cisarji a králi!“

Cesar hitro skoči z voza, odkrije se in ogovori namestnika grofa Thuna, nadvojvoda Ferdinanda, kardinala Schönborna in princa Hohenlohe, zajedno je podal vsem desnico. Na hodišču se obrne cesar k veselemu občinstvu in salutujoč stopa v kraljevske sobane. Za cesarjevo ekipažo jahala je zopet polovica meščanske škadrone, policijski ravnatelj Stejskal, dalje člani mestnega zastopništva in izložbeni odbor. Tisoče in tisoče ljudij pred gradom govorilo je pa samo o cesarju, o njega trdni in prožni postavi in zdravih licih.

Ob 9. uri je v nemški dvorani vsprejel plemstvo (200 členov), dalje častništvo, blizu 500 častnikov, deželni odbor in mestne zastopnike praške. Slednjim je cesar izrazil veselje na velikem napredku, kojega je učinila Praga v poslednjih letih. Zajedno je izjavil vladar svoje veliko priznanje za sijajni vsprejem in pozdrav. Za krasni, nepopisni vsprejem se je cesar z iskrenimi besedami zahvaljeval vsem odbornikom. Popoldne se je cesar peljal v izložbo, kjer je bil zopet navdušeno in sijajno vsprejet. Posebno prijazno in dolgo se je razgovarjal z dr. Riegrom.

Razven zasebnega dvornega spremstva in drugih dostojanstvenikov broji dvorna straža stražmojstra in 18 konjenikov, poročnika in 18 pešcev. Dvorna kamora broji 7 oseb, dvorno gospodarstvo 29 oseb in 24 pomožnih; dvornih kočij ima cesar seboj — 25 in 7 parov vprežnih konj.

O nastopnih slavnostih poročam vam obširneje jutri.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 1. oktobra.

(Mestna hranilnica ljubljanska) posluje z današnjim dnem v novih prostorih v sosedni Galetovi, zdaj mestni hiši štev. 2. Tem povodom vršila se je včeraj mala slovesnost. Prečast. g. kanonik Andrej Zamejic blagoslovil je opoldne nove hranilnične prostore v navzočnosti ravnateljstva in nekaterih članov upravnega odbora mestne hranilnice ljubljanske.

(Katol. tiskovnemu društvu) je čast. gosp. Jan. Novak, župnik v Radovljici, kateri se je že prej ob raznih prilikah skazal velikodušnega podpiratelja krščanskemu tisku, vnovič daroval sto goldinarjev. Čast. gosp. Franc Pokorn, kapelan v Stari Loki, pa je tiskovnemu društvu pristopil kot dobrotnik ter odboru izročil dotično svoto. Povračaj Bog obema podpornikoma!

(Kanonično vmeščen) je bil danes č. g. Janez Novak na župnijo radovljiško.

(Pevski zbor „Glasbene Matice“) pričinja po minolih počitnicah svoje drugo društveno leto v so-

boto 3. oktobra. Ob poludevetih zvečer bode prva skušnja v velikih prostorih „Knežjega dvorca“, kamor se je preselila „Glasbena Matica“. — Že s svojim prvim javnim nastopom dné 18. aprila t. l. popel se je pevski zbor na tako odlično mesto, da je izzval v slovenskih novinah strogo strokovnjaške ocene, kakoršnim do sedaj pri nas pač ni bilo mnogo povoda. Na podlagi prvega koncerta izrekla se je tudi nadeja, da bode bela Ljubljana v nadaljnjem času središče najboljšega jugoslovanskega, umetnega petja. Ta laskava vspodbuda in če dalje širše uvidevanje, da si je pevski zbor postavil zares idejalen smoter, gojiti izključljivo umetno, akademiško-pevski dostojno petje, ki naj bi bilo merilo, koliko vzmoremo Slovenci v tej glasbeni stroki, razvnelo je člane pevskega zbora do ognjevitiga oduševljenja in resne volje, prizadevati si na vso moč, da skoraj dosežejo zaželeno popolnost. — V to svrhu pa treba še širše podlage, kakoršno je imel pevski zbor do sedaj. Nihče izmed vrlih ljubljanskih pevcev, katerih število je nešteto, naj bi torej ne opustil, posvetiti svoje moči vzvišenemu, za narodno stvar prevažnemu namenu, uvažujoč, ako se krepí „Glasbena Matica“, da se krepí narodna prosveta. Čas je že, da nehamo Slovenci zadovoljevati se s samim gostilniškim petjem. Zakaj le tako moremo imenovati one „koncerte“, pri katerih smo sedeli ob mizah, Hebini potomci pa so nam med najlepšimi pesmimi stregli, rožljaje in ropotaje s krožniki in čašami. Ne da bi bili proti takim zabavam, ki so svoj čas na pravem mestu, ali pokazati treba tudi kaj višjega, popolnejšega, — umetniško dostojnega. Smelo trdimo, da ne bode nobeden razumnik pogrešal takih veselí, ako se mu daje prilika, slušati in živati umetniško dovršene koncerte. — Pevski zbor pa letos ne bode ostal ob samem moškem zboru, ampak snuje se tudi že mešani zbor. Uverjeni smo, da krasni spol ne bode zaostajal v tekmovanju za narodno prosveto, marveč pevce še spodbujal s prirojeno mu lastnostjo, unemati se za vse, kar je lepega in vzvišenega. — Slednjič povdarjamo še, da je odbor čitalnice ljubljanske, uvažujoč, da nima več lastnega pevskega zbora, a hotéč vendar le zadoščati dolžnostim, naloženim mu po pravilih, obrnil se do „Glasbene Matice“, naj bi ona prirejala i koncerte v čitalniškem imenu. Tej prošnji se bode gotovo ugodilo proti temu, da se varuje značaj koncertov, kateri je utemeljen po namenu pevskega zbora „Glasbene Matice“. — Dosedanjim pevcem naznanil se bode pričetek vaj po običajni okrožnici, vsem drugim pevcem pa, kolikor jih je odboru znanih, doposlala se bodo posebna vabila, da blagovolé javiti svoj pristop in priti k zborovi vaji v torek 6. oktobra ob poludevetih zvečer v „Knežji dvorec“.

(Poročil) se je gosp. Josip G. vitez Savi n s c h e g g, nadporočnik ulanskega polka št. 12, z gospico Otilijo pl. Karolyi de Karoly-Patty. Poroka je bila na Koroškem.

(Iz Šentvida) nad Ljubljano se nam piše: Kdor se hoče v nedeljo povodom petindvajsetletnice narodne čitalnice udeležiti skupnega obeda, ki bode ob 12. uri pri „Kraljiču“, naj to blagovoljno naznani slavnostnemu odboru zadnji čas v soboto.

(Nered ali nagajivost?) Ne obešamo radi vsake malenkosti na veliki zvon, ali prepogoste so pritožbe, da naši naročniki ne dobivajo redno lista ali pa samo zavitke. Tako nam piše danes neki naročnik v brdskem okraju, da je že dvakrat zapored prišel na pošto v Dobu le prazen zavitek. Naši p. n. naročniki gotovo neso zadovoljni s samimi zavitki, zato prosimo dotično oblastvo, naj naredi red, oziroma zatré nagajivost, ki utegne izvirati iz političnega nasprotstva.

(K prihodnjim volitvah na Kranjskem.) Po tem naslovom ima graška „Tagespost“ dopis iz Ljubljane z dné 28. septembra. Dopisnik piše: „Sedaj je še popoln mir v krogih nemškega veleposestva z ozirom na volitev dné 19. oktobra državnega poslanca na mesto pokojnega barona Taufflerer-ja; nasprotno pa se v slovenskem taboru že nekaj časa bavijo o mislijo v kompromisu. Gospodom, ki se vedno kažejo prijazne spravi, moramo že danes določno povedati, da bode nemško veleposestvo tudi sedaj postopalo popolnem po svoji razsodnosti in se ne bode dalo motiti od slovenskih pravih ponudb in sklicevanj na češko-nemško spravo, katero itak strastno pobijajo; in to tem manje, če se bode, kakor pri zadnjih volitvah, grof Hohenwart ali kateri drugi varovanec pravne dobe vtikal v to volitev.“ Dalje pravi dopisnik, da se Nemci ne bodo vmešavali v

čopolnilno deželnozborsko volitev na Notranjskem, ker jim prav nič ni na tem, ali pride v deželni zbor radikalec ali konservativec. — Te dni je volilni odbor nemškega veleposestva razposlal vsem somišljenikom okrožnico, v kateri naglašja, da so kranjske veleposestnike sicer vedno vodila načela opravičenih narodnih zahtev (?) obeh narodnostij v deželi, vendar je izključena vsaka sprava z onimi političnimi težnjami, ki imajo, vedé ali nevedé, namen, razrušiti obstoječo državnoopravno podlago države, in prezirajo zgodovinske pravice in gospodarske potrebe posameznih dežel itd.

(Posebni romarski vlak na Trsat.) odhajajoč iz Ljubljane v soboto 3. oktobra ob 1/2 10. uri dopoldne, bo prišel že ob 3 1/2 uri v Reko, zato tudi odide iz Logateca in vseh proti Reki ležečih postaj pol ure prej, nego je s plakatov razvidno. Vozni listki za to izvanredno lepo slavnost dobivajo se tudi pri vlaku po enaki ceni.

(Novo papeževo pismo.) Papež Leon XIII. je izdal za mesec oktober katoličanom po širnem svetu novo okrožnico, v kateri vspodbuja vernike, naj po navadi prejšnjih let zopet to leto posvečujejo mesec oktober Mariji, Kraljici sv. rožnega venca. V kolikor večjih stiskah je bila cerkev, tako prilično razvija Leon XIII. svoje misli v okrožnici, vzlasti v prvih časih, toliko bolj so cerkveni vladarji vabili verne k molitvi. Ta vzgled je odločilen tudi za naše čase. Ker pa je Bog sam po Mariji nam naklonil največjo milost svojega odrešenja, očitno je, da vzlasti po njej tudi še sedaj želi deliti svoje milosti, zato je primerno, da se v svojih molitvah vzlati iskreno izročamo varstvu božje Porodnice. — Med pobožnostmi Mariji v čast pa je človeški naravi in krščanskemu prepričanju posebno primerna, Mariji nad vse draga pobožnost sv. rožnega venca. Zato naj posebno ta mesec katoličani po vsem svetu radi opravljajo to pobožnost skupno v cerkvi. — Poleg tega opominja papež katoličane, naj s to molitvijo združujejo tudi zatajevanje, da se čim preje potolaži srd razžaljenega Boga, da cerkev zadobi svojo potrebno prostost, da izmed človeške družbe izginejo črni, pogubonosni oblaki ter da se narodi, ki odpadajo od krščanstva, zopet vrnejo v njega blagodejno naročje. — To najnovejše papeževo pismo je obširno, a poljudno pisano in je nova priča, kako skrbno Leon XIII. porabi vsako priliko, da jo izkoristi v blagor človeštva.

(C. kr. avstrijsko pomološko društvo) nam je doposlalo nastopno naznanilo: Gorica, 27. septembra. Shod c. kr. avstrijskega pomološkega društva pod predsedstvom grofa Henrika Attemsja je v večdnevni sejah rešil vprašanje: „Organizacija goriške sadjereje, izbiranja vrst, državne podpore sadjereji itd.“, ker so avstrijski pomologi prepotovali glavne sadjerejske kraje v deželi in se temeljito poučili. Udeležba je bila živahna, prebivalstvo povsod jako prijazno. Koncem obravnav je kongres poslal cesarju lojalno izjavo, za katero se je vladar brzojavno zahvalil. Drugi letošnji shod bode dne 4. oktobra v Pragi.

(Voznja po kamniški železnici oktobra in novembra meseca) Oktobra in novembra meseca vozil bode na lokalni progi Ljubljana-Kamnik osebni vlak (št. 2158) ob nedeljah in praznikih ter vsak torek in četrtek iz Kamnika v Ljubljano po nastopnem redu: Iz Kamnika odhaja zvečer ob 8. uri 55 minut, s Homca ob 9. uri 11 minut, iz Jarš-Mengša ob 9. uri 17 minut, iz Domžal ob 9. uri 27 minut, iz

Trzina ob 9. uri 34 minut, iz Črnuč ob 9. uri 54 minut, ter prihaja v Ljubljano na državni kolodvor ob 10 uri 10 minut.

Telegrami.

Praga, 1. oktobra. Včeraj zvečer sta na čast cesarju grofinja in grof Osvald Thun priredila sijajno soarejo; povabljenih je bilo 300 gostov. Cesar je vstopil z grofinjo in ostal jedno uro. Pri prihodu in odhodu ga je množica navdušeno pozdravljala. Danes zjutraj ob 5. uri 20 minut je cesar odpotoval v Liberec. Na kolodvoru je bil upravni svet češke severne železnice s predsednikom Schmejkalom. Ta je nagovoril cesarja. Namestnik Thun spremlja cesarja v Liberec.

Liberec, 1. oktobra. Voznja cesarjeva iz Prage je bila vedno slavlje, povsod ob železnici je bilo na tisoče ljudstva. Cesar je ukazal počasi voziti in se vedno zahvaljeval. Dvorni vlak se je ustavil na štirih postajah, kjer so župani, zastopstva, duhovščina plemstvo in industriji pričakovali cesarja. V Liberec se je cesar pripeljal ob 9. uri. Na župana Schückerja pozdrav se je cesar zahvalil z zagotovitvijo velikega zanimanja za procvet mesta, ki je s pridnostjo in industrijo jedno prvih ljubljene kraljevine češke; zahvalil se je tudi prebivalstvu za srčen vsprejem.

Dunaj, 30. septembra. Namesto cesarja je nadvojvoda Karol Ludovik vsprejel člane mednarodnega statističnega kongresa. Navzočih je bilo več ministrov.

Bruselj, 30. septembra. General Boulanger se je danes ob 11. uri 30 minut predpoldnem ustrelil na grobu gospe Bonnemain.

Pariz, 30. septembra. Kitajski zastopnik je sporočil vnanjemu ministru Ribotu, da je vlada odstavila guvernerja v Vuku.

Moskva, 30. septembra. Trgovci so darovali 100.000 rubljev za stradajoče.

Novi Jork, 30. septembra. „Globe“ poroča, da so se prebivalci mesta Guatemala uprli. Bil je tridnevni boj med prebivalstvom in vojaki. Mrtvih je 500.

Umrli so:

25. septembra. Frančiška Zupančič, kuharica, 39 let, sv. Jakoba trg 11, davica.

27. septembra. Franc Pust, tesarjev sin, 16 dni, Hraš dekega vas 12, driska.

28. septembra. Ana Janovski, učiteljeva hči, 2 meseca, Florjanske ulice 31, katar v šrevih. — Alojzij Maestek, delavčev sin, 3 mesece, Tržaška cesta 24, katar v šrevih.

29. septembra. Viljem Premru, železniškega sprevodnika sin, 5 ur, Resljeva cesta 23, Asphyxia. — Ivan Mayer, nadporočnika sin, 6 mesecev, Rimska cesta 6, bronhitis.

V bolnišnici:

26. septembra. Marija Stavec, delavčeva žena, 26 let, peritonitis post partem.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—197)

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v noč
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	740.7	7.2	brezv.	megla	
2. u. pop.	739.2	17.6	sl. vzh.	oblačno	0.00
9. u. zveč.	740.1	10.2	"	"	
Srednja temperatura 11.7°, za 1.9° pod normalom					

V službo vsprejemem

strojarskega pomočnika

izurjenega v vseh strokah strojarstva pod ugodnimi pogoji. — Dotičniki oglašé naj se pisмено ali osebno pri

Matevžu Završniku, (1284) 2-2
strojarju v Cerklju pri Rakeku, Notranjsko.

Hišnik

se išče,

kateri bi službo opravljal kot postranski posel. Kaj več se izvé na Starem trgu štev. 5, II. nadstropje. (1883) 5-3

Od pluga do krone.

Obširni zgodovinski roman, zajét iz kranjske povestnice.

(1359) 16

ZAHVALA.

Vsem onim p. n. gospodom, kateri so kakor si bodi pripomogli, da se je petindvajsetletnica mojega delovanja pri „Katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov v Ljubljani“ toliko sijajno obhajala, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo.

Bog Vam povrni!

(1388) 1

Ivan Gnjezda,

predsednik „Katol. društva rokodelskih pomočnikov“.

Dunajska borza.

Dne 1. oktobra.

Papirna renta 5%, 16% davka	91 gld. 40 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	91 " 35 "
Zlata renta 4%, davka prosta	109 " 20 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 95 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1009 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	283 " 75 "
London, 10 funtov strl.	116 " 85 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 27 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 56 "
Nemških mark 100	57 " 45 "

Dne 30. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103 gld. 90 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 65 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	134 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	146 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 " — "
Zastavna pisma " " " 4 1/2 %	100 " 30 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 90 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	— " — "
Salmove srečke, 40 gld.	59 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	48 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2327	30 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	106 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 23 "
Laških lir 100	45 " 50 "

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

300.000 goldinarjev se dobi že 1. oktobra!

Dunajske komunalne promese

à 3 1/2 gld. in 50 kr. kolek. Glavni dobiček 200.000 gl.

Tisine promese

à 2 gld. in 50 kr. kolek. — Glavni dobiček 100.000 gld.

Obe vkupe le 6 goldinarjev.